

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Sanctitatem præfer, junge, sapientiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. VII.

Sanctorum cultus, & invocatio.

Domine omnipotens - audi nunc orationem mortuorum Israel, & filiorum ipsorum, qui peccaverunt ante te. Baruch. 3. 4. Ergo etiam mortui orant? utique: sed ij, qui vivunt in caelo. Drexelis Trism. l. 2. c. 2.

Qua est spes nostra &c. 1. Theff. 2. 19. Nota contra Novantes: Si S. Paulus hic Thessalonicenses, sine ulla Dei aut Christi, injuriâ, vocat suam spem, suum gaudium, imò suam coronam gloria; cur non possimus vocare, & invocare B. Virginem, quæ Mater Dei est, spem nostram, Matrem misericordiae, vitam, dulcedinem, nostram? Cornelius hic.

Gratia vobis, & pax &c. Et à septem spiritibus &c. Apoc. 1. 5. Asseritur hic invocatio Sanctorum. Non cum Joannes ait: *gratia vobis à septem spiritibus*; hòc ipso rogat hos septem angelos; ut gratiam illis à Deo impetrent. Ergo eos invocat. Cornelius hic.

Nullus homo est, qui aliquem specialem sanctum speciali devotione habere non deberet; cui se quotidie commendaret; & pro cuius honore aliquid speciale faceret. S. Bonav. l. 97.

§. IIX.

Sanctificare.

Sanctificetur nomen tuum. Matth. 6. 9. A quo Deus sanctificatur, qui ipse sanctificat?

sed quia ipse dixit: *sancti estote, quoniam ego sanctus sum*; id petimus, & rogamus: ut, qui in Baptismo sanctificati sumus, in eo, quod esse cepimus, perseveremus. S. Cyprianus lib. de Orat. Dom. Petimus, ut nomen Dei actu nostrò sanctificetur in nobis: nobis enim bene agentibus benedicitur nomen DEI. S. Chrysol. l. 71.

Tolli de gentibus, & congregari de universis terris Credentes in Christum, & baptizari eos in remissionem peccatorum; hoc sanctificari est nomen tuum, ò DEUS Pater omnium! quia sic sancti fiunt hi, super quos invocatur nomen tuum. Etenim sanctificatio hæc, revera nominis tui sanctificatio est: quia non tam ipsis datur, quam tuo nomini; juxta illud Psalm. 113. 1. *non nobis Domine, non nobis; sed nomini tuo da gloriam.* Rupertus l. 5, in Matth. Pro eo, quod est, glorificetur, hoc est: fac vitam nostram in tuam esse gloriam. Nam sicut nomen DEI propter malos blasphematur; ita propter eos, qui bonam agent vitam, glorificatur. Theophylactus in Luc. 11. Sicut homines virtuosi DEUM sanctificant, dum sancte viventes DEUM, cui ita deserviunt, Sanctum esse demonstrant, ejusque sanctitati fideliter attestantur. Dion. Carthus, in Luc. 11.

TITULUS VIII.

SANCTITAS.

§. I.

In quo consistat.

Sancti, id est, mundi, estote. Levit. 11. 44. Sic sanctus pro mundo capitur Deut. 23. 14. *Et sint castra tua sancta*, id est, munda. Cornelius hic.

Dixitque Josue ad populum: sanctificamini. Jos. 3. 5. Hebr. *parate vos.* Septuag. *purificamini in crastinum.*

Conjungere Deo. Eccl. 2. 3. Græc. *conglutinare Deo.* Omnis sanctitas sita est in amore, & conjunctione cum Deo. Quare, sicut Deus extremè odit peccatum, & tentationem; sic & is, qui Deo conjunctus est: sanctitas enim est puritas. Sicut autem impuritas nascitur ex contactu inferiorum (ut cum facies, aut vestis, luto aspergitur) vel cum anima per affectum inferioribus inordinatè inhæret: ita puritas oritur ex contactu superiorum; cum affectus ad sublimiora, & nobiliora, assurgit, & iis inhæret. Supremum autem omnium, & simplicissimum, ac purissimum, est Deus. Unde summa puritas consistit in adhæione cum Deo. Cornelius hic. Sanctitas, est bonitas moralis: & est perfectio morum in actu, vel habitu; quæ etiam in scriptura *justitia* vocari solet. Denique ratio sanctitatis consistit in puritate, alienâ ab omni conta-

gione, & labe, peccati; ut docet S. Dion. Areop. c. 12. de div. nom. Lessius de perfect. div. Sanctus, l. 8. c. 1.

Tantum quisque sanctus est, quanta ejus ad Deum voluntas magna est. Blossius, sacellò an. fid. §. 4. Sanctum, idem est, quod non terrenum; unde sancti, qui in caelo sunt, nullum habent affectum terrenum, S. Thom. Aqu. Opusc. 10, c. 4.

§. II.

Sanctitatem præfer, junge sapientiæ.

Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium nocte. 3 Reg. 3. 5. Quares: cur hæc visio Salomoni nocte exhibita? Symbolica causa fuit: quia Deus, licet in se sit lux infinita; mens tamen creata, præsertim humana, ad eam caligat.

Quare Deus sanctis, præsertim veteris testamenti, ut Abrahæ, Moyli, Jacobo, apparebat noctu vel in caligine. Rupertus carpit Salomonem, quòd sapientiam, non sanctitatem, petierit. Tamen in eo reprehensibilis est, quòd datâ sibi optione, tam pronâ ad dandum largitate Domini, bonum illud, quod verum, & summum est, non postulavit. Verum hoc bonum includitur in sapientiâ, quam postulavit. Unde addit: *ut sciam, quid acceptum sit apud te.* Sap. 9. 10. Sapientia enim in libris Sapientibus præcipue practi-

practicam, sive Ethicam significat: quae docet nos sapienter, id est, iuste, sancteque vivere. Quae proinde Sap. 10. 10. vocatur *scientia sanctorum*. Et Luc. 1. 17. *prudencia iustorum*. Cornelius hic.

Finxit duas columnas aereas. 3. Reg. 7. 15. Duae columnae Salomonis significant, sanctitatem, & sapientiam, iungendam in Ecclesia. Sylveira in Apoc. 3. 12.

Qui non praefert sapientiae sanctitatem, nunquam prosperabitur. S. Bonaventura hexam. f. 19. §. III.

Sanctitatis laudes, dignitas.

Eccc constitui te Deum Pharaonis. Ex. 7.

1. Quae causa? cur Moyses tam graviter, & tam frequenter, Aegyptum verberante, increpante Pharaonem tam saepe; nunquam ausi sunt, vel percussu Aegyptii, vel Rex oburgatus, eum occidere, vel regno pellere? &c. Id nemini in mentem venit: quia spes abjecta obtinendi imperii, e regia fortis egressio, & ipsa dominationis fuga, sic venerandum faciebant, & afflictis subditis, & irato principi; ut nemo eum ferire, vel verbo percellere, ausus, S. Ambr. Octon. 8. Pl. 118. factus in Deum regi Pharaoni. Haec est potentia sanctitatis. Et tu, si vis, tanquam Deus, peccatoribus terrori esse, regibus reverentiam; ut tanquam Deo tibi videantur esse subiecti: contemne, quae sunt saeculi; & Domiticae Passionis opprobrium contende omnibus praeferre divitiis. Oliva t. 3. conc. 31.

Sanctificavi te. Jerem. 1. 5. Id est, ut aliqui explicant, ad rem magnam, & eximiam, selegi te. *Sanctus* enim subinde significat *magnum* quid, & eximium: quia sanctitas in Deo, & creaturis, est dos magna, & eximia. Cornelius hic.

Exercendis ad sanctum moniam mentibus, atque corporibus, ipsa quoque elementa Mundi famulantur. V. Beda in c. 9. Amos. Idem habet S. Leo f. 6. de jejun. sept. mensis.

Ubertiorem fructum praebet audientibus sanctorum virorum mirabilis vita, quam ostensa miracula. Illa siquidem exigit imitationem; ista solam ingerunt admirationem. Miracula docent, quomodo illi sancti fuerunt; vita vero insinuat, qualiter & nunc homines fieri valeant sancti. B. Petrus Dam. ep. 19. ad Alexand. II. P.

Laudabilius est, fortia peregrisse, quam nova. Unde David, cum praemisisset Pl. 67. 36. *mirabilis Deus in sanctis suis*. Mox addidit: *ipse dabit virtutem, & fortitudinem, plebi sua*. Non ait, signa, seu prodigia, sed *ipse dabit virtutem, & fortitudinem*. Id. ibid.

Excedit sanctificatio beatificationem prioritate: nisi enim illa praecederet, ista non sequeretur. Sim. Cass. l. 12. c. 18.

§. IV.

Sanctitas in vultu luget.

Lux vultus mei non cadebat in terram. Job 29. 24. Tacite insinuans, virtutum internarum splendorem exterius emicantem, non inanem, aut inutilem esse; sed proximos recreare; atque ad amorem Dei accendere. Doultreman l. 3. c. 3. lect. 4.

In facie prudentis luget sapientia. Prov. 17. 24. Et Eccl. 19. 26. *Ab occurssu faciei cognoscitur sensatus*. Quibus docet Spiritus S. Polyanth. Sacr. Tom. II.

viri iusti esse, internam, & exteriori, sanctitate praeditum esse; & ita vivere, ut vultu ipso, & aspectu, virtutem praefereat. De S. Joseph legitur Gen. 39. 4. cum Putyphar servus esset, ita vixisse, ut Dominus idololatra Dei amicum eum agnosceret. Act. 6. 15. de S. Stephano: *viderunt faciem ejus, tanquam faciem angeli*. Diez conc. 4. in Invent. S. Crucis.

Sapientia hominis luget in vultu ejus Ecclae 8. 1.

Quae est ista, quae ascendit per desertum, sicut virgula sumi, ex aromatibus myrrhae, & thuris? Cant. 3. 6. Non thus est virginitas; sed compacta e thure virga: illud enim si non uratur, potest non sentiri. Fumigantem vero ex aromatibus virgam quis ita premit, quin fragret? Oliva Dom. 2. Quadr.

Resplendat facies ejus sicut sol. Matth. 17. 2. Innocentiae residentis in mente proles est nitor; qui oris habitu, verbisque, profunditur. Oliva ibid.

Viderunt faciem ejus tanquam faciem angeli. Act. 6. 15. Abundantia cordis transiit in decus corporis; & in facie pulchritudinem candor, splendorque animi exundabat. S. Hilarius Arel. hom. de S. Stephano.

Abundantia cordis transit in decus oris; in exterioris gloriam candor interioris redundat: habens intra se Spiritum S. os per se gestat angelicum. S. Fulgentius de S. Stephano. Puritas, & sanctitas, in interiori, non erat hominis, sed angeli: inde vultus in exteriori non apparebat hominis, sed angeli. Sylveira hic.

§. V.

Sanctitatem consequendi motiva.

Beati qui esuriunt, & sitiunt, justitiam &c. Matth. 5. 6. Nulla enim res implere potest desiderium animae; nulla alia, praeter iustitiam, beatificare eam potest. Sanct. Bernardus f. 4. in festo OO. SS.

In omni conversatione sancti sitis. id Petri 1. 15. S. Petrus plenam, & universalem, a Fidelibus requirit sanctitatem; aliqui enim in templo videntur angeli; sed in domo sunt diaboli. In templo sitis ardentis ut Seraphim; in Schola, & cubiculo, speculantes ut Cherubini; in iudicio placidi, & aequi, ut Throni; in cupiditatibus frenandis excelsi, ut Dominationes; in regimine prudentes ut Principatus; in tentatione Mundi calcanda fortes, ut Potestates; in lucta cum demone fortes, ut Virtutes; in officio, & opere publico, fideles, ut Archangeli; in mensa, platea, foro, lecto, &c. Honesti, pudici, compositi, sancti, ut angeli. Cornelius hic.

Noli virtutem negligere; sed totis viribus sanctificationem procura: quoniam ideo egressus es Mundo. S. Ephrem de virtute c. 9.

§. VI.

Sanctitati omnis locus idoneus.

Ex Veteri.

Congregentur aquae, quae sub caelo sunt in locum unum, & appareat arida. Gen. 1. 9. Non dixit, appareat humefacta terra. Arida nomen retinet, licet aquis tota perfusa fuerit. Ut significetur: hominem probum id sibi de auxiliis Dei efficacibus promittere posse, quod in mediis aquis populi,

H h h

populi,